

Rapport

Projectnummer: 358874

Referentienummer: SWNL0225300

Datum: 03-05-2018

Onderzoek jaarrond beschermde nesten, transformatorstation TenneT Meeden

Aanvullend onderzoek naar mogelijk gebruik van nesten door roofvogels en uilen

Definitief

Verantwoording

Titel	Onderzoek jaarrond beschermde nesten, transformatorstation TenneT Meeden
Subtitel	Aanvullend onderzoek naar mogelijk gebruik van nesten door roofvogels en uilen
Projectnummer	358874
Referentienummer	SWNL0225300
Revisie	D01
Datum	03-05-02018
Auteur(s)	Germ Zeephat
E-mailadres	Germ.zeephat@sweco.nl
Gecontroleerd door	Mark Grutters
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Tim Verver
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Methode	6
3	Resultaten	7
3.1	Bevindingen veldbezoeken	7
3.2	Conclusie	9
4	Bronnenlijst	10

1 Inleiding

In het buitengebied van de gemeente Midden-Groningen, nabij Meeden, bevindt zich transformatorstation Meeden van netbeheerder TenneT. Het transformatorstation bestaat uit een 110 kV, 220 kV en een 380 kV gedeelte. De adressen zijn respectievelijk Wethouder L. Veenmanweg 11, Beneden Veensloot 69 en Beneden Veensloot 71 te Meeden. Het transformatorstation wordt geëxploiteerd door TenneT TSO B.V. TenneT is voornemens het 380-Kv-gedeelte uit te breiden. Voor de uitbreiding van het transformatorstation is het nodig dat enkele bomen worden gekapt en dat een gasleiding wordt omgelegd.

Transformatorstation Meeden bevindt zich in het plangebied van 'Bestemmingsplan Buitengebied', dat op 14-11-2013 is vastgesteld door de gemeenteraad van Menterwolde (thans gemeente Midden-Groningen). De beoogde uitbreidingen aan het transformatorstation zijn in strijd met het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Menterwolde'. Via een partiële herziening worden de gewenste uitbreidingen aan het transformatorstation juridisch-planologisch mogelijk gemaakt.

Voor de ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan heeft Sweco Nederland B.V. een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd (Van der Veen 2018). Op basis van een oriënterend veldbezoek in 2017 werd geconcludeerd dat in een boom binnen het plangebied een groot nest aanwezig is dat in potentie geschikt is voor buizerd, sperwer of ransuil. In dat geval geniet het nest jaarrond bescherming onder de Wet natuurbescherming. De beoogd te kappen bomen (waarin het nest zich bevindt) zijn weergegeven in afbeelding 1.1, de nestlocatie is weergegeven in afbeelding 1.2. Om het gebruik van dit nest vast te kunnen stellen heeft Sweco een vervolgonderzoek uitgevoerd volgens de hiertoe geldende protocollen. De resultaten en gevolgtrekkingen van dit onderzoek worden in voorliggende rapportage besproken.

Figuur 1.1: beoogd te kappen bomen (rood gearceerd).

Figuur 1.2: locatie potentieel jaarrond beschermd nest

2 Methode

Om het gebruik van het nest binnen het beoogd te kappen bosdeel vast te stellen is er gericht veldonderzoek uitgevoerd. Hiertoe zijn de richtlijnen gehanteerd van SOVON en die van de kennisdocumenten die voor enkele soorten zijn opgesteld (BIJ12). De beschermde vogelsoorten waarvoor het nest potentieel geschikt is bevonden zijn buizerd, sperwer, boomvalk en ransuil. Per soort zijn de volgende minimale inspanningen nodig om het gebruik uit te kunnen sluiten:

Tabel 1: minimaal te leveren inzet veldonderzoeken voor uitsluiten van gebruik

Soort	Minimale benodigde inzet veldonderzoek
Buizerd	minstens vier dagbezoeken in de periode 1 maart - half mei, minstens 10 dagen tussen elk veldbezoek
Sperwer	minstens drie dagbezoeken in de periode 1 maart tot en met 15 juli (minstens twee in de periode 1 april tot en met 15 juli), minstens 10 dagen tussen elk veldbezoek
Boomvalk	minstens drie dagbezoeken in de periode 1 mei – 31 augustus, minstens 10 dagen tussen elk veldbezoek
Ransuil	minstens twee schemer-/nachtbezoeken in de periode 20 februari - 20 juli, minstens 10 dagen tussen elk veldbezoek

Bij de veldbezoeken is het nest onderzocht op gebruik en aanwezigheid van gebruikssporen in de directe omgeving van het nest. Ook zijn de omliggende bosschages meegenomen in het onderzoek. Deze zijn eveneens beoordeeld op het voorkomen van en de geschiktheid voor beschermde vogelsoorten. Dit onderdeel is nodig voor de toetsing van de effecten bij een mogelijke ontheffingsaanvraag voor het kappen van het bosdeel waarin zich het nest bevindt.

Tabel 2: overzicht van de uit te voeren veldbezoeken waarbij veldbezoek 1=begin april, 2=half april, 3=begin mei, 4=half mei, 5=half juni, 6=begin juli, 7=eind juli, 8=avond begin april, 9=avond half juni. De veldbezoeken voor ransuil worden 's avonds uitgevoerd.

Soort	Bezoek 1	Bezoek 2	Bezoek 3	Bezoek 4	Bezoek 5	Bezoek 6	Bezoek 7	Bezoek 8	Bezoek 9
Buizerd	x	x	x	x					
Sperwer		x	x	x					
Boomvalk				x	x	x	x		
Ransuil								x	x

3 Resultaten

3.1 Bevindingen veldbezoeken

Tijdens het onderzoek zijn twee veldbezoeken uitgevoerd. Dit betrof een gecombineerd dag- en avond-/nachtbezoek en een dagbezoek. Omdat het gebruik bij deze veldonderzoek kon worden vastgesteld zijn vervolgb bezoeken niet nodig.

Veldbezoek 06-04-2018

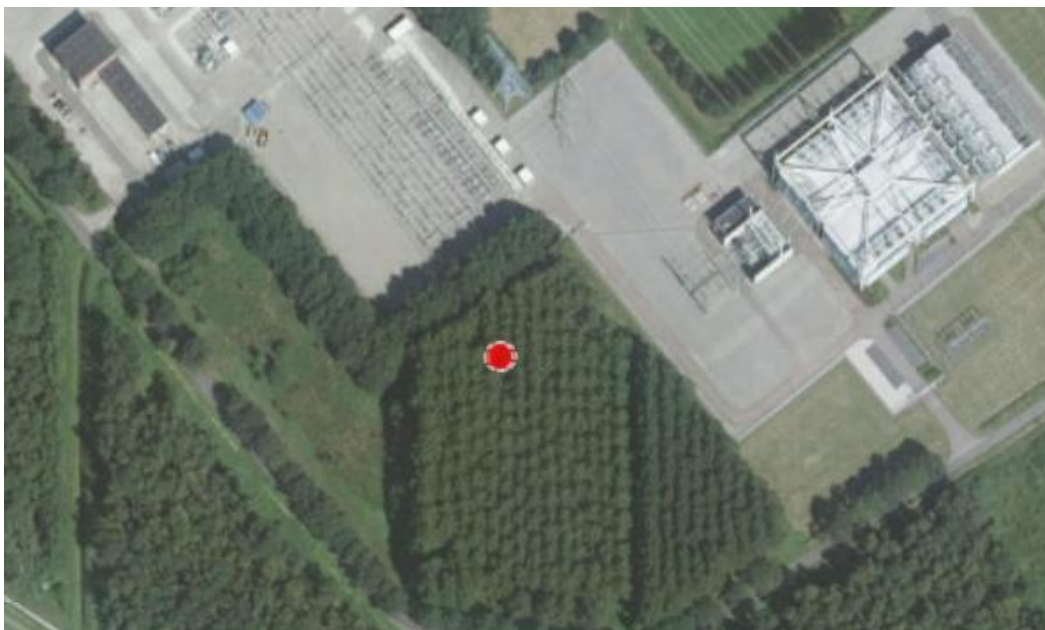
Tijdens het eerste veldbezoek werden geen roofvogels of uilen op het nest gezien. Met een telescoop is het nest van een afstand van ca. 150 meter bekeken, er konden geen vogels worden vastgesteld. Het nest is relatief klein. Een op nest aanwezige buizerd zou zijn opgemerkt, maar een ransuil of sperwer zou ongezien in de nestkom aanwezig geweest kunnen zijn. Wel is binnen het plangebied een overvliegend paartje buizerds waargenomen. Deze passeerden het bosje zonder territoriaal gedrag te vertonen. Rondom het nest en het bosje in de directe omgeving zijn geen sporen waargenomen die duiden op het voorkomen van ransuilen. Gedurende de avond werd geen activiteit van uilen waargenomen in het bosje en rondom het transformatorstation.

Andere beschermde soorten die werden waargenomen zijn een paartje slechtvalken op een nabijgelegen hoogspanningsmast. Het mannetje hiervan kwam met een prooi aangevlogen. Gedurende de avond zijn nog contactroepjes gehoord vanuit de hoogspanningsmast. Het vermoeden is dat deze in de omgeving (zullen gaan) broeden. Slechtvalken broeden zeer regelmatig in hoogspanningsmasten. Op ca. 250 meter ten zuidoosten van het te onderzoeken nest werd een paartje haviken waargenomen, waarvan één op een daar aanwezig nest. Het haviknest bevindt zich in het bos aan de westzijde van het transformatorstation, buiten de geplande werkzaamheden (figuur 3.1).

Veldbezoek 18-04-2018

Tijdens het tweede veldbezoek bleek het nest in de beoogd te kappen bomen in gebruik te zijn door buizerd. Er is een paartje buizerds waargenomen, waarvan één aanwezig op het nest. De buizerds reageerden fel op de aanwezige zwarte kraaien die hun nest in een nabijgelegen hoogspanningsmast hebben. Buizerds leggen in de regel hun eieren tussen eind maart en eind april. De kans is groot dat er bij dit bezoek al eieren in het nest aanwezig waren.

De nabij het transformatorstation broedende havik was eveneens op nest aanwezig. Slechtvalken zijn niet waargenomen.

Figuur 3.1. Nestlocatie van Havik.

Aanwezigheid buizerd in omgeving plangebied

De omliggende bossen zijn bezocht om vast te stellen of deze geschikt zijn als broedgebied voor buizerd en of deze hier mogelijk ook al broeden.

Zuidelijk van de Beneden Veensloot werd een groot nest gevonden. Dit nest, in het bosje direct ten zuiden van de Beneden Veensloot, lijkt niet in gebruik te zijn. Mogelijk is dit een van de nesten die in het verleden gebruikt zijn door buizerd of havik. Buizerds hebben vaak meerdere nesten in hun territorium, die ze afwisselend gebruiken. Dit geldt in iets mindere mate ook voor havik. Er zijn geen sporen gevonden van uitwerpselen, braakballen, prooiresten of veren welke mogelijk het gebruik van het zuidelijk gelegen nest door roofvogels of uilen kunnen aantonen.

Een bezet buizerdnest werd aangetroffen in een bos op ca. 700 meter ten noordoosten van het nest in het plangebied, nabij de Tonkensoordlaan (figuur 3.2). In de zuidelijke bosrand van dit bos werd een kraaiennest gevonden, verder werden geen grote nesten aangetroffen in het bos. Er werden verder opvallend weinig kraaiennesten waargenomen in en rond het plangebied. Buizerds gebruiken regelmatig oude kraaiennesten als basis voor hun nest. Deze nesten worden dan ieder seizoen verder uitgebouwd.

Figuur 3.2: aangetroffen buizerdnesten in en nabij plangebied (bron: Google Earth)

3.2 Conclusie

Tijdens het tweede veldbezoek is gebleken dat het nest in de beoogd te kappen bomen in gebruik is door buizerd en dus jaarrond beschermd is conform de Wet Natuurbescherming.

Door de jaarrond beschermde status van het nest kunnen de bomen uitsluitend gekapt worden als ontheffing is verkregen van het bevoegd gezag (de Provincie). Deze ontheffing wordt uitsluitend toegekend als de (maatschappelijke) noodzaak voor de kap is aangetoond, de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, er voldoende alternatieve rust- en verblijfplaatsen in de omgeving aanwezig zijn voor de buizerd of voldoende aantoonbaar effectieve mitigatie wordt aangebracht. Deze maatregelen dienen bij ontheffingsaanvraag voldoende onderbouwd te worden in een activiteitenplan welke onderdeel is van de ontheffingsaanvraag.

Naast het buizerdnest zijn geen andere jaarrond beschermde natuurwaarden aangetroffen in de beoogd te kappen bomen waar ontheffing voor aangevraagd zou moeten worden.

In het plangebied kunnen binnen de begrenzing van de te kappen bomen overige, niet jaarrond beschermde, broedvogels worden verwacht. Deze zijn alle gedurende het broedseizoen beschermd. Het gaat hierbij om verschillende algemene zangvogels als houtduif, merel, koolmees, roodborst en vink. Werkzaamheden die deze vogels tijdens het broeden kunnen verstoren, dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

4 Bronnenlijst

Veen, D. van der. 2018; Verkennend natuuronderzoek TenneT Meeden, Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming; Sweco Nederland B.V.

Bij12. 2017. Kennisdocument Buizerd Buteo buteo Versie 1.0, juli 2017.